

התפתחויות מרכזיות בעולם הרכב

אוגוסט 2019

תוכן עניינים:

3.....	1. סין.....
4.....	2. ארצות הברית.....
5.....	3. אירופה.....
6.....	4. ישראל.....
8.....	5. הפרק הפוליטי.....
9.....	6. פרק תשתיות ואנרגיה ירוקה.....
12	7. סקירת ADKIT -ראשי פרקים.....

1. סיני:

הממשלה פועלת להמריץ את שוק הרכב:

בניגוד לאירופה ולארצות הברית, שנותנות לתעשיית הרכב המקומית להתמודד בעצמן עם המשברים שנובעים מתהפוכות הרגולציה והסחר, החל מהחודש הממשל הסיני מתחיל לנקוט בשורה של מהלכים, שמטרתם לסייע להמרצת מכירות הרכב בסין. זאת כחלק מחבילה של צעדים, שנועדו להמריץ את כלל הצריכה הפרטית בסין לאחר שהתכווצה השנה בקצב מהיר מהצפוי עקב מלחמת הסחר עם ארצות הברית.

בין השאר מתכוון הממשל המרכזי בסין להסיר שורה של מכסות והגבלות תקינה ורגולציה, שמטילות כיום ערים גדולות בסין על הרכש כלי רכב, ולהעניק תמריצים נוספים לשוק הרכב החשמלי. עדיין לא ברור האם הממשל המרכזי מתכוון להחזיר חלק מהסובסידיות לרכב חשמלי, שנחתכו בחודשים האחרונים. כתוצאה מקיצוץ הסובסידיות נרשם בחודש יולי ירידה ראשונה במכירות כלי רכב חשמליים למרות שבחישוב שנתי מצטבר עדיין מכירות הפלח עלו בכ-41% לעומת התקופה המקבילה.

חודש יולי היה החודש ה-13 ברציפות בו נרשמה ירידה במכירות בשוק הרכב הסיני ובסה"כ ירד השוק מתחילת השנה ב-11.4%. למרות שהירידה במכירות היא רוחבית היא בולטת במיוחד בסגמנטים ספציפיים. כך, למשל, המכירות של כלי רכב מתוצרת מותגים אמריקניים, כולל כאלה שמיוצרים בסין במסגרת שותפויות עם יצרנים מקומיים, ספגו מהלומה של 17%. בסין מעריכים כי הדבר נובע מנטייה של הלקוחות "להעניש" את תוצרת ארצות הברית על פעולותיה במלחמת הסחר. כלי הרכב הללו תופסים כיום נתח של 10% בלבד מהשוק

חברות סטארט-אפ לרכב מחשבות מסלול חדש:

עם או בלי קשר להתכווצות שוק הרכב הסיני, מתחילים גם מיזמי הסטארט-אפ הסיניים שמפתחים רכב חשמלי להתאים את עצמם למציאות חדשה. בסוף אוגוסט הודיעה NIO, אחת החברות הוותיקות והבולטות בגל החדש, כי בכוונתה לקצץ כ-1200 משרות ממצבת כוח האדם שלה (העומדת כיום על כ-7500 עובדים). NIO הוקמה לפני כ-4 שנים, גייסה עד כה כ-4 מיליארד דולר ואף הונפקה בשנה שעברה בארצות הברית על פי שווי של למעלה מ-6 מיליארד דולר.

מאז, ביצעה העסקיים אכזבו את המשקיעים והדו"ח שפרסמה לששת החודשים הראשונים של 2018 הצביע על הפסד של 502 מיליון דולר. בכל שנת 2019 מכרה NIO כ-8100 כלי רכב ואילו בשבעת החודשים הראשונים מכרה קצת יותר מ-8000 יחידות, במקביל להשקת דגם נוסף וזול יותר.

עוד סטארט-אפ בולט שעלה החודש על מהמורה הוא "Faraday Future" שהכריז על רה-ארגון. בסין פורסם כי ב-26 באוגוסט היו"ר ויוזם החברה, ג'יה יוטינג הדומיננטי, עשוי לפרוש בקרוב מהחברה בשל הצטברות חובות אישיים ועסקיים.

Faraday עלתה לכותרות ב-2014 כשהקימה את המטה שלה בקליפורניה והודיעה על כוונתה להקים מפעל ייצור בלאס וגאס בהיקף של מאות מיליוני דולרים. התוכנית בוטלה ב-2017 וכרגע לא ידוע עד כמה ריאליות תכניות הייצור של החברה לעתיד.

מ-2011 גייסו חברות סטארט-אפ לייצור רכב (רובן בתחום הרכב החשמלי), לא פחות מ-18 מיליארד דולר ממשקיעי הון סיכון ומתעשיית הרכב. נכון ליוני היו בסין כ-500 חברות סטארט אפ בתחום הרכב, חלק לא מבוטל מהן עם הצהרת כוונות על כניסה לתחום ייצור הרכב החשמלי. רק 20 מתוכן נמצאות בשלבים מתקדמים של ייצור סדרתי או הכנות מתקדמות לקראת ייצור סדרתי והממשלה נוקטת בצעדים לצמצם את המספר הכולל לכמה עשרות.

רעידה קלה בכנף- או תיקון טכני?

2. ארצות הברית

"מלחמה אזרחית" בין מדינת קליפורניה לטראמפ סביב רגולציית הפליטה:

חזית הרגולציה האירופאית מסרבת להתייצב והמצב בסין עדיין לא ברור, ובניתיים נאלצת כיום תעשיית הרכב להתמודד גם עם "מלחמת רגולציה" פנימית בתוך ארצות הברית. מקורה ב"מרד" של מספר מדינות (בהובלת קליפורניה) בתוכניות של הממשל הפדראלי שמטרתו הקלה בדרישות הסף של הפליטה וצריכת הדלק בכלי רכב פרטיים ומסחריות/טנדרים קלים.

כזכור, אחד היעדים במצע הבחירות של הנשיא טראמפ היה הקטנה משמעותית ביעדים המחייבים להפחתה של צריכת הדלק הממוצעת והפליטה מכלי רכב חדשים. (יעדים אותם קבע ממשל הנשיא אובאמה).

בין השאר הודיע הבית הלבן של טראמפ כי הוא מתכוון "להקפיא" את יעד צריכת הדלק הממוצעת של כלי הרכב הקלים החדשים ולהציב אותו על כ-37 מייל לגלון בלבד עד 2025 (במקום היעד השאפתני יותר של 54.5 מייל לגלון שאותו קבע הממשל הקודם ב-2012). המטרה המוצהרת: "הורדת נטל הרגולציה מעל תעשיית הרכב כדי להפחית את מחירי הרכב לצרכנים".

כמה מדינות "פרו-סביבתיות", ובעיקר קליפורניה, שבה נמכרים כמעט 12% מכלל כלי הרכב החדשים בארה"ב, הודיעו כי אין בכוונתן ליישר קו עם המדיניות האנטי-סביבתית של הממשל והן ימשיכו לקבוע ליצרנים דרישות פליטה מחמירות יותר כתנאי לשיווק רכב בקליפורניה ובהתאם לתוכנית המקורית.

הממשל בקליפורניה החל לנהל לאחרונה מו"מ עצמאי עם יצרני הרכב, בניגוד לעמדת ממשל טראמפ ועל פי דיווחים חתם עד כה על הסכמים "שקטים" עם מרצדס, פולקסווגן, פורד, הונדה וב.מ.וו, שהתחייבו לעמוד בדרישות המחמירות יותר של המדינה.

מנגד, בכירים בממשל טראמפ נפגשו בנפרד עם נציגים של מספר יצרני רכב גדולים והפעילו עליהם לחץ ליישר קו עם מדיניות טראמפ המקלה יותר. במקביל פועל ממשל טראמפ לבטל את הזכות החוקתית שהוענקה לקליפורניה לקבוע לעצמה רגולציית פליטה נפרדת. כך או כך, יצרני רכב רבים ממשיכים למצוא את עצמם בין הפטיש לסדן ומתקשים לתכנן את רמות הפליטה והצריכה של כלי הרכב המיועדים לשוק הצפון אמריקני בשנים הקרובות.

אי הבהירות עומסת על היצרנים עומס נוסף מעבר לאתגרי העתיד.

3. אירופה

נערכים לעדכון ה-WLTP. היצרנים: צפויים שיבושים, אם כי לא בדרגה של העדכון הראשון :

תעשיית הרכב בקושי הספיקה להסתגל לתקנות WLTP וכבר נוחת עליה עדכון חדש שנושא את הכינוי WLTP 2 שתוקפו החל מה-1 בספטמבר. כזכור, הגל הראשון של התקנות, שנכנסו לתוקף בספטמבר אשתקד, יצר כאוס בתעשיית הרכב האירופאית. יצרני הרכב נתקעו עם עשרות אלפי מכוניות, שנאסר על שיווקם באירופה, גרסאות רבות של סדרות רכב קיימות ולעיתים סדרות שלמות, בוטלו, תכניות ייצור עוכבו בחודשים רבים - מה שהוביל למחסור ממושך בדגמי מפתח בשוק, בעיקר בפלח רכבי הפלאג-אין, ועלויות התאמת כלי הרכב לתקנות נאמדו במיליארדי יורו.

הגל השני של התקנות הוא בעיקרון "עדכון ותיקון" ל-WLTP המקורי ולמרות שבתעשייה מעריכים שהשפעתו לא תהיה דרמטית כמו הגל הראשון ורוב כלי הרכב הקיימים החדשים שיושקו השנה יוכלו לעמוד בו ללא שינויים מהותיים, הוא עדיין צפוי ליצור עיכובים נקודתיים באספקות של כמה יצרנים גדולים וחוסרים במלאי – במיוחד במסחריות.

להלן כמה מהחידושים העיקריים ב-WLTP 2:

- שינוי בנקודות החלפת ההילוכים של דגמים בעלי תיבת הילוכים ידנית (בפרוצדורת המבחן) שעשוי להביא לסטייה מסוימת בנתוני הפליטה שלדגמים ידניים בהשוואה לתקנות WLTP המקוריות.

- הכנסת בקרה קפדנית יותר על פעולת נהג המבחן של כלי הרכב בעת בחינת תקנות הפליטה – כדי למנוע בין השאר סטיות, שנובעות מהתפקוד של נהגים שונים.

- ביצוע תיקונים שונים במחזור (CYCLE) המבחנים שבהם נבחנים כלי הרכב כדי לקבל את נתוני הפליטה.
- הכנסת תקנה חדשה ולפיה צריכת הדלק המעשית תימדד על ידי יחידת הדיאגנוסטיקה הפנימית (OBD) ברכב (כאשר הסטייה בין הנתונים שמציג מחשב הרכב לבין הנתונים שנרשמו ב-WLTP לא תעלה על 5%). המשמעות היא שהנהגים ברכב יקבלו קריאה הרבה יותר אמינה על צריכת הדלק שלהם בפועל. (התקנה הזו תיכנס לתוקף ב- 2021).
- דרישות מחמירות יותר מהיצרנים להצגת מסמכים הנוגעים לבחינת כלי הרכב בהתאם ל-WLTP. המסמכים אמורים לאפשר לצד שלישי בלתי תלוי לחזור עליהם ולאמת אותם. הארכת זמן הבחינה של מבחנים שונים דוגמת בחינת כמות הדלק, שיכולה להתאדות בעת המבחן.
- בשיחות עם ראשי תעשיית הרכב האירופאי ועם נציגי ACEA נמתחות ביקורות על מוסדות הרגולציה האירופאים, שממשיכים להקשות על התפקוד השוטף של יצרני הרכב וכתוצאה מכך גם על הלקוחות. בכירים בענף אמרו כי ה-WLTP עדיין לא השיג את מטרותיו העיקריות, שהן גלובליזציה של התקינה – נכון להיום ה-WLTP אומץ רק באירופה - ונתונים ברורים יותר לצרכן.

4. ישראל

טיוטת חוק ההסדרים:

האוצר מגבש בימים אלה טיוטה מתקדמת של חוק ההסדרים החדש במטרה להיות מוכן עם פרסומו עוד לפני סוף השנה וזמן קצר לאחר הבחירות. במקור אמור היה חוק ההסדרים להתפרסם בתחילת הקיץ אולם הוא נדחה בשל הבחירות החוזרות. למרות שחלק מהחוק עשוי להשתנות בהתאם לסדרי העדיפויות של הממשלה הבאה, ישנם חלקים בו שנחשבים קונצנזוס ובהם מספר סעיפים שנוגעים לתחום הרכב. על פי הערכות, החוק יכלול שלוש הצעות מרכזיות בתחום הרכב. הראשונה היא התחלת "הכשרת שטח" לקראת החלת מס נסועה בסוף 2021 או ב-2022. במסגרת זו צפוי תקצוב של פעילויות ההכנה הטכניות הראשוניות לקראת המס ובהן מכרז לרכש ציוד טכני לגביית המס בכבישים בהם תיפרש המערכת, כולל מצלמות, תוכנות בילינג ועוד.

כמו כן, צפויה הצעה להקמת מנהל נפרד באוצר או ברשות המיסים, שיהיה מופקד על יישום התוכנית. מרכיב נוסף, שצפוי להופיע בהצעת החוק בהסתברות גבוהה הוא האצת המוכנות לקראת פרישת שירותי מוביליות שיתופיים וחכמים (MAAS), כולל הצעה להסרת החסמים בפני שירותי הסעות של נהגים שאינם מוגדרים רשמית כנהגי מוניות נוסח אובר. יצוין כי משרד התחבורה התנגד

בעבר להסרת חסמים כאלה ועדיין שואף להגביל אותם ולפיכך חוק ההסדרים עשוי לעקוף את ההתנגדות.

המרכיב השלישי שצפוי להופיע בחוק הוא האצת הרגולציה, והתקצוב הנלווה, של כלי רכב ללא נהג בישראל כולל תקצוב של אתרי ניסויים רשמיים, גיבוש מסגרת חוקית שתאפשר לכלי רכב כאלה לנוע על כבישים ציבוריים בצורה נרחבת, עם או בלי "נהג משגיח". על פי הערכות צפויות הקלות משמעותיות במיסוי לייבוא כלי רכב כאלה, שעלותם הראשונית צפויה להיות גבוהה משמעותית מזו של כלי רכב מקובלים. זאת ללא קשר להיותם חשמליים או מונעי בנזין. יצוין כי לא מדובר בפטור ממס על כלי רכב המוגדרים בתור "רכבי ניסוי" אלא על כלי רכב, שאמורים להגיע לישראל לצורך הפעלה מסחרית ואולי אף שיווק לצדדים שלישיים.

הסכם סחר עם דרום קוריאה:

הסכם הסחר ישראל-קוריאה, שגרסתו הסופית נוסחה מחדש, צפוי להביא לביטול מכסים הדדיים ובהם המכס בשיעור 7%, שמוטל כיום על כלי רכב מתוצרת קוריאה.

על פי הערכות ממשלתיות, מועד החתימה והתחולה עשוי להידחות עד אחרי הבחירות לבית הנבחרים בקוריאה, שיתקיימו באפריל 2020 ואולי גם לאחר מכן אם יחולו שינויים פוליטיים.

במשרד הכלכלה מעריכים גם כי להסכם יהיו בונוסים חשובים בתחום האוטו-טק בישראל ובראשם עידוד השקעות של תאגידים קוריאניים בתחום הרכב בישראל. באוגוסט, למשל, ביקר בישראל לראשונה יו"ר תאגיד הענק הקוריאני LOTTE, בחיפוש אחר השקעות חדשות כולל בתחום הרכב. זהו אחד מחמשת התאגידים הגדולים בקוריאה עם מחזור של כ-70 מיליארד דולר בשנה.

5. הפרק הפוליטי

בשיתוף עם חב' גורן עמיר יועצים בע"מ

מספר עדכוני רגולציה פורסמו בחודש שחלף:

1. חטיבת המחקר בבנק ישראל פרסמה דוח מיוחד בנושא העלאת רמת החיים בישראל באמצעות

הגדלת פריון העבודה.

הדוח מנתח את בעיית פריון העבודה הנמוך במשק הישראלי ומציג המלצות אופרטיביות לטיפול בבעיה בשנים הקרובות.

הניתוחים וההמלצות בדוח מבוססים הן על דיוני "ועדת הפריון" בראשות מנכ"ל משרד האוצר, הן על התייעצויות עם מגוון בעלי תפקידים במגזר הציבורי, העסקי ואנשי האקדמיה, והן על מחקרים שנערכו באקדמיה בארץ ובעולם, בבנק ישראל, ובמשרדי הממשלה. חלקים שונים של הדוח נידונו טרם פרסומו עם הגורמים הרלוונטיים במשרדי הממשלה השונים, שתרמו תובנות רבות לשיפורו. עם זאת, ההמלצות במסמך זה משקפות את עמדת בנק ישראל בלבד ואינן מחייבות את הגופים עמם התייעצנו.

2. הופצה להערות הציבור טיוטת תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (יבוא רכב ושיווק וסחר ברכב)(תיקון), התשע"ט-2019.

מטרתו של חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו – 2016 שנכנס לתוקפו באוקטובר 2016, הינה בין היתר, קידומה של התחרות בענף הרכב. זאת, במקביל להבטחת מטרות נוספות העומדות בבסיסו של החוק, כדוגמת שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו וכן הגנת הצרכן.

לצורך יישום חלק מהוראות החוק נקבעו תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (יבוא רכב ושיווק וסחר ברכב), התשע"ו – 2016, שעניינן בין היתר, תנאים לצורך בקשה או חידוש רישיון יבואן מסחרי ורישיון סוחרים ברכב, היקף פעילות עסקי והון עצמי נדרש ממבקשי רישיונות; מאז כניסתם לתוקף של החוק ותקנות היבוא כאמור, ואגב יישומם, עלה הצורך בקידום מספר תיקונים.

6. פרק תשתיות ואנרגיה ירוקה

בשיתוף עם איגוד חברות אנרגיה ירוקה לישראל (ע"ר)

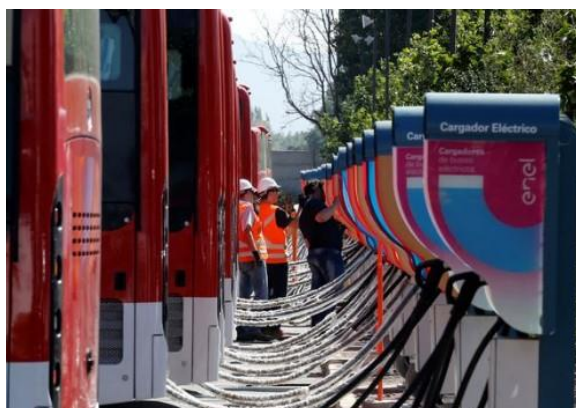

**שיתופי פעולה בין יצרני ה EV - הגדולים
צפויה להאיץ את פיתוח התחום**
לפי מחקר אחרון 8 מתוך 13 יצרני הרכב הגדולים
נמצאים או בדרך לשיתופי פעולה בהיקפים חסרי
תקדים בתעשיית הרכב. מדובר בתהליך שצפוי
להביא לחיסכון בעלויות, האצת המחקר והפיתוח
והפחתת סיכונים.

[לקריאת הכתבה <<](#)

**קליפורניה: 4 יצרניות רכב אומרות לא למדיניות
הדלקים של טראמפ וחוטפות ציוצים**
הנשיא טראמפ יוצא במתקפה נגד עמדת 4 יצרניות
רכב במדינת קליפורניה אשר מתנגדות למדיניות
החדשה של הנשיא לצמצם את תקנות הזיהום,
טראמפ משיב מלחמה.

[לקריאת הכתבה <<](#)

**צ'ילה מובילה את מהפכת התחבורה
החשמלית בדרום אמריקה**

צ'ילה הציבה לעצמה יעדים למעבר לרכבים
חשמליים. עד שנת 2050 40% מהרכב הפרטי ו -
100% מהתחבורה הציבורית במדינה תהפוך
לחשמלית .

[לקריאת הכתבה <<](#)

**בריטניה: יותר עמדות טעינת רכבים מתחנות
דלק**

בבריטניה פועלות 9300 נקודות טעינה לרכבים
חשמליים, לעומת 8400 תחנות דלק ברחבי
הממלכה. לאחרונה הודיעה הממשלה על תוספת
תמיכה של 2.5 מיליון פאונד להקמת עמדות טעינה
מהירות.

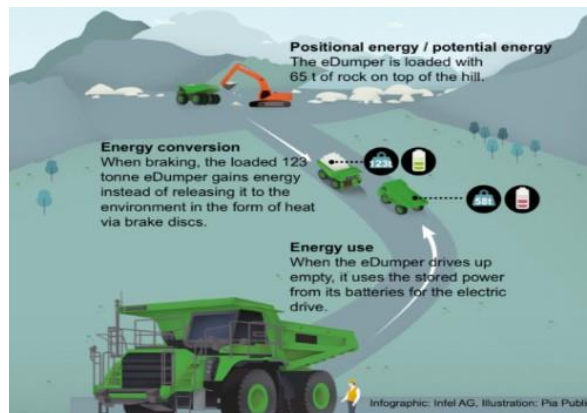
[לקריאת הכתבה <<](#)

קולורדו הולכת בעקבות קליפורניה: תעודד מעבר לרכבים חשמליים

קולורדו מאמצת את המדיניות של קליפורניה ותעודד מעבר לתחבורה נקייה. כחלק מהמדיניות, תציב המדינה יעדים מחייבים לחדירת רכבים היברידיים וחשמליים.

[לקריאת הכתבה <<](#)

משאית חשמלית שמסוגלת לייצר לעצמה את כל האנרגיה

eDumper - משאית חשמלית השוקלת 121 טון ומסוגלת לייצר לעצמה את כל האנרגיה. בזמן הירידה מההר המשאית מטעינה את עצמה בחשמל שמאפשר לה לעלות בחזרה.

[לקריאת הכתבה <<](#)

בוגאטי נכנסת לתחום הרכב החשמלי

בהשקעה יוקרתית, שנערכה לשלושה דגמים חדשים של בוגאטי, הכריז המנכ"ל כי החברה תיכנס לתחום הרכב החשמלי ותייצר מכוניות חשמליות במחיר 'עממי' יותר) של 500,000 KUSD.

[לקריאת הכתבה <<](#)

ניתוח BNEF: למרות הצפי לעליית מחירי

סוללות EV צפוי המשך ירידה בעלויות
למרות הצפי לעליית מחירי סוללות ה-EV, לאור הביקושים המתגברים, פתיחת מכרות ליתיום נוספים וצבירת מלאים מובילה לירידת מחירים.

[לקריאת הכתבה <<](#)

7. סקירת ADKIT :

לסקירה זו הוספנו גם את סקירת ADKIT עבור איגוד יבואני הרכב " התפתחויות וחידושים בשוק הגלובלי".

הסקירה עוסקת הפעם בנושאים הבאים:

- הסנטימנט השלילי בתעשיית הרכב הסינית צובר תאוצה.
- מסתמן כי הירידה במכירות רכבים באירופה נובעת בין היתר בשל התקנות החדשות להטמעת מבחני WLTP.
- "Bosch" מציעה שירות חדש שייסע בהארכת חיי סוללות ברכבים חשמליים.
- יצרניות רכב מובילות חתמו על הסכם עם קליפורניה המנוגד לכוונת הממשל האמריקני להחליש את מדיניות הפחתת המזהמים.
- יריה של כ- 4.7% במכירות רכבי ה-NEV החודש יולי האחרון.
- שישה רכבים אוטונומיים החלו לפעול בעיר ניו יורק לתקופת ניסיון.
- ועוד....